

Pärast pikka masendavat sajuperioodi näitas septembrikuu teine pool oma kaunimat palet. Peaaegu pilvitus taevas säras päike ja õhk oli suviselt soe. Ka tuul oli oma hiljutised üleannetused unustanud ja paitas nägu.

Tambet Rahusoo istus tülpinult arvuti taga, sest eelmise kolme kuu jaemüügi analüüs ei tahtnud kuidagi edeneda. Kuidas sa istud sellise ilmaga puhkepäeval kodus? Eriti veel siis, kui oled terve nädala pingelist tööd teinud. Ta vaatas aina edasi tõttavaid kellaseiereid, kuid ei suutnud midagi otsustada.

Oleks Siret kodus, kindlasti oskaksime midagi asjalikku ette võtta, mõtles mees nukralt, aga tema kallis kaasa oli pärast viimast suurt riidu kolmeks nädalaks ootamatult Itaaliasse läinud. Ainuüksi Sireti ärasõidu meenutamise viis tavaliselt liigagi rahuliku Tambeti taas endast välja. Mees tegi tahtmatult kärsitu liigutuse ja oleks äärepealt kruusitäie kohvi arvuti klaviatuurile valanud. Õnneks sai ta viimasel hetkel kruusisangast kinni. Tõi lapi, kuivatas loigu ära ja sulges arvuti. Läbi avatud akna kuuldus kusagil kõrgel keerlevate sookurgede hääli. Tambet kiirustas trepile ning kiikas taevasse. Esialgul ei näinud ta midagi. Alles pärast pikemat otsimist silmas mees sinitaeva taustal pisikesi täpikesi – salgake kogukaid linde oli end kõrgele-kõrgele kruvinud.

Samal hetkel tabas Tambetit äkiline mõttesähvatus. *Mis oleks, kui jätaks kodus molutamise kus see ja teine ning põrutaks kuhugi loodusesse? Miks ka mitte. Ära sellest kivilinnast! Seda enam, et viimasel ajal olevat metsadesse palju seeni ilmunud.*

Mees unustas ikka ja jälle ära, et nad ei ela juba ammu enam kivilinnas, vaid linnalähedases külas. Ausalt öeldes ei osanud

Tambet nende elamurajooni mitte kuhugi paigutada. Linn see loomulikult ei olnud, kuid maa samuti mitte. Tambet oli nooruspäevil ka tõelises kolkakülas elanud, sestap ta oma praegust kodukohta maal elamiseks igatahes ei tunnistanud.

Jah, Lähtse külas on igal perel oma maja koos krundiga, kus nad hoolikalt muru pügavad. Viimasel ajal pole isegi seda vaja enam teha, sest selle töö teevad ära robotniidukid, mis vajaduse korral päevad läbi usinasti neile ettenähtud piirides muru niidavad. Igal krundil on lisaks oma puud-pöösad, vahel ka pisike peenramaa või kasvuhoone. Kuid nii mõnigi naabritest käib seal ainult puhkamas või magamas. Tõsi, koroonajal hakati järjest rohkem ka kodus töötama, sest kaugtöö oli lubatud ning arvutite ajastul on see paljudel elualadel täiesti võimalik.

Tambeti mõtted olid arusaamatul kombel jälle selle tema jaoks igavese teema juurde kandunud. Mees ohkas ning läks kööki. Sõi seal kiiruga oma kesist einet ning vaagis sellal seda päris loodusesse mineku ideed. Viimaks otsustas ta minna Lahemaale.

Natuke kaugevõitu on, aga sealsest metsast ma midagi ikka saan, kuigi korjan ainult head ja tuntud kraami: puravikke, kukeseeni või siis ka parimaid riisikaid, arutles ta ja ruttas kuuri. Võttis sealt kummikud ning igaks juhuks kaks seenekorvi. Garaažist haaras kaasa kapuutsiga kerge jope ja oma lemmiknoa. Sulges maja uksed ja aknad ning istus autosse.

Tee peal pidas ta vahepeal kinni, tankis Subaru paagi kütust täis, ostis sealsamast paar pudelit mineraalvett ja üht-teist hamba alla pistmiseks ning sõit jätkus. Viimaks keeras ta suurelt igavalt maanteelt vasakule ja peagi oligi ta metsa vahel. Linlaste jaoks suhteliselt varajasele kellaajale vaatamata seisis teepervel üllatavalt palju autosid. Korvide ja ämbritega seenelisi oli muidugi veel rohkem. Ühes eriti ilusas ning esialgu veel inimtühjas kohas pidas Tambet kinni. Kavatses juba korvi võtta, kuid siis parkisid kaks

autot otse tema taha. Mõlemast sõidukist kargas välja lärmakas seltskond ja männik oli kohe nende hõikeid täis.

Siia ma igatahes ei jää, sülitas Tambet südametäiega. Ega ma seenelaadale tulnud! Istus uuesti rooli taha ja vuras vaikselt edasi. Paaris kohas tegi pikema peatuse, kondas veidi ringi, kuid tulemus oli enam kui kesine. Avastas küll mitmeid häid kasvukohti, ent sealt olid seeneliste hordid juba üle käinud.

„Huvitav, kas keegi tööol enam ei käigi?“ kirus ta häälekalt värskest tühjaks tehtud kukeseente platsil. Samas muigas oma naiivsuse üle: mees teadis ju hästi, millised lood kaasajal tööol käimisega on. Viimaks ta taipas, et suurematest teedest tuleb eemale hoida, inimesed on mugavad ning kõigepealt tehakse tühjaks teeäärsed metsad.

Nii ta ka tegi. Vatti sai rohkem, kuid valdavalt istuva eluviisiga oma igapäevast leiba teenival keskealisel mehel kulus väike füüsiline mahv marjaks ära. Tuli vaid jälgida, et oma autot silmist ei kaota. Ka seeni hakkas tasapisi korvi kogunema. Siis sõitis Tambet mööda kõrvalist metsateed õige kaugele ning kaarti vaadates oli ta uuesti üsna jõe äärde välja jõudnud. Seekord oli ta Subarust üpris kaugele kõmpinud, sest tee oli kitsas. Lõpuks ometi hakkas tal vedama, ojakese ääres sai ta paraja noosi ilusaid puhtaid puravikke. Kusjuures ta oli saagiõnne justkui ette aimanud ning pooliku korvi autosse jättnud.

Kui vaid neid tüütuid põdrakärbseid ei oleks! Veel rohkem kainestas Tambeti hasarti käeseljalt leitud puuk. Seejärel teine ... *Kuidas nad käe peale sattusid?* imestas mees. Viimaks taipas: *ma sobran ju kättpidi rohus. Neid elukaid võib isegi seentele sattuda. Ära siit padrikust! Nagunii on mul korv korralikku kraami täis.* Taas puhtasse männikusse jõudes pühkis ta higi ning puhastas nägu ämblikuniitidest.

Äkki kõlas kusagil vali autosignaali. Teine, kolmas. Siis paar minutit vaikust ja märguanne kordus.

Tambet muigas. *Keegi on ära eksinud ja nüüd antakse talle märku, kus auto asub. Aga paljudest sellest kasu on, sest mets kajab kõikjalt vastu.*

Kui signaal kolmandat korda samas rütmis kaikus, muutus Tambet rahutuks, sest see kuuldus täpselt sellest suunast, kus tema Subaru peaks asuma. *Kas tõesti on keegi autoga minust veel kaugemale sõitnud ja ei pääse nüüd tagasi, sest minu käula seisab tee peal ees?*

Mees lisas sammu, kuid ikkagi kulus üle viie minuti, enne kui tema sõiduk paistma hakkas. Ja nii, nagu Tambet oli oletanud, tõkestas Subaru teed kreemikarva moodsa välimusega autole, mille marki ta nii kaugelt ära ei tundnud.

Selle kõrval seisis noorepoolne naine, kes Tambeti lähenemist kriitilise pilguga seiras. „Ehk saaks veidi kiiremini?“ hõikas ta. „Ootan siin juba terve igaviku.“

„Kui igaviku, siis on teie ajaskaala kõvasti nihkes,“ torises Tambet pahuralt vastu. „Või on teil vaja kohe lennujaama minna?“

Seepeale purskas ootaja lõbusalt naerma. „Te ei olegi mõni mähkam maamees. Suu peale kukkunud te ka pole. Sellised mulle meeldivad.“

„Mina endale igatahes mitte.“

„Veel parem,“ rõkatas heatujuline naisterahvas. „Igaüks enda kohta nii ei ütle. Aga sõidutee olite te tõepoolest kinni pannud.“

„Seda ma usun, aga kust ma oskasin arvata, et keegi usaldab autoga siit veel edasi minna.“ Vaatas siis umbes kolmekümneaastasele üsna tavalise välimusega tundmatule naerulinnule otsa ning küsis: „Kas te olete alati nii heas tujus?“

Naine tõsines ja jäi nagu mõttesse. Tambet kasutas juhust ning uuris sõnakat naist tavapärasest hoolikamalt. *Loomulikku värvi tihedad pruunid juuksed, korrapärases, kuid tuimavõitu näos ahvatlevad huuled ning tähelepanelikult mind takseerivad rohaka*

varjundiga tumedad silmad. Nüüd tundub isegi kenana, ent ega midagi erilist kah ei ole.

„Ülevaatus tehtud?“ küsis naine kelmikalt. „Muide, mind kutsutakse Ingridiks. Aga nii loll ma pole, et alati heas tujus suudaksin olla. See on siinse lõputu metsa ja ilusa ilma süü. Need kaks asja loovad mullegi hea meeleolu.“

„Mina olen Tambet,“ lausus mees naerma hakates.

„Tambet on väga ilus mehine nimi,“ kiitis naine.

„Kas olete kohalik, et seeni näha pole?“

„Pesuehtne tallinlane, aga armastan loodust. Seened on mul autos. Minul nii hea saak ei ole kui teil.“

Alles nüüd peatus Ingridi pilk pikemalt mehe seenekorvil. „Oi, teil on seal ju puha puravikud,“ hüüatas ta.

„Jah, kas tamme- või kivipuravikud. Ma täpsemalt ei teagi. Igatahes peaksid head olema.“

„Seda kindlasti. Tohin ma neid lähemalt uurida?“

„Loomulikult!“

Ingrid kükitas korvi kõrvale. „Need tunduvad kõik ühte sorti olevat. Sattusite hea koha peale.“

„Täpselt nii see oligi,“ kinnitas mees ja jälgis, kuidas uus tuttav jopetaskust võetud noaga ühe kübara servast tüki ära löikas ja selle all olevaid torukesi uuris. Muutus siis näost tõsi-seks ja vaatas mehele otsa. „Tundub, et seeni tunnen ma teist vist natuke paremini.“

„Kas midagi on pahasti?“ läks Tambet kergelt närvi. „Need on ju puravikud?“

„Seda küll. Kivipuravikuga vägagi sarnased, kuid sapi-puravikud.“

„Seega need siis eriti maitsvad ei ole?“

„Hullem veel: kui üksainus sapi-puravik seenetoidu sisse satub, rikub see oma äärmiselt mõru maitsega kogu suure laari ära.“

„Tohoo pe!“ imestas mees. „Kunagi olen nagu midagi kuulnud. Aga kuidas seda sapipuravikku ära tunda? Ega ma neid metsas ju maitsma ei hakka.“

„Piisab sellest, et kübara all olevaid torukesi vaadata. Need on roosad, ainsana meie puravike seas.“

Tambet kortsutas kulmu ja haaras äralõigatud seenetüki sõrmede vahele, kavatsedes seda keelega katsuda.

„Ära sa seda küll tee – siis on isegi šokolaad su keele peal mõnda aega mõru!“ hüüatas Ingrid ja lõi mehele kergelt käe pihta.

Tambet võpatas. Üllatusest teadagi. Seepeale kukkus naine taas itsitama: „Oi, ma vist sinatasin teid.“

„Pole hullu,“ muigas mees. „Mulle see koguni meeldiks. Oleks lihtsam suhelda.“

„Tulid sa seenemetsa siis suhtlema?“

„Teadlikult mitte.“

„Hea seegi,“ ohkas Ingrid kergendatult. „Ma natuke kartsin, et mõtled, kes ma selline küll olen.“

„Milline?“ läks Tambet kergelt elevile.

„Noh, keelan, sinatan ja löön kah veel takkaotsa.“

„Nii õrnuke ma ka ei ole,“ muheles mees.

Ühtäkki läks naine näost surmtõsiseks ja vaatas talle uurivalts otsa.

Kummaline naine, mõtles Tambet. Nüüd on ta äkki pagana kena. Ja meeleolud muutuvad tal lausa välgukiirusel. Justkui näitlejannal. Lisaks veel need ohtlikud silmad!

„Kuule, kas ma võin sind täiesti usaldada? Me ju ei tunnegi teineteist.“

„Arvan, et võid.“

„Seda ma lootsin. Siinsamas lähedal asub üksik maja, kus ma hiljuti ligi neli kuud elasin. Äsja just tulin sealt. Minu teada peaks

see praegu inimestest tühi olema, aga midagi tundus seal nagu valesti. Mul jäid majja mõned isiklikud asjad, mida sooviksin kätte saada. Kuid üksi ma uksest sisse minna ei tihka. Vajaksin julgustust. Tuleksid sa majaümbruse valvamisega toime?“

„Kui seal just mingi lohe ringi ei lenda, pole see keeruline.“

„Tore. See rõõviks sinult tunni, võibolla veidi rohkem. Vastutasuks viin sind kohta, kus saame mõlemad oma korvid ehtsaid haava- ja kivipuravikke täis.“

„Oleks vahva, aga mis nendest siin siis saab?“ osutas Tambet oma saagile.

„Vala kasvõi siiasamasse maha.“

Seda soovitust polnud vaja korrata. Pikemaks mõtlemiseks Ingrid talle aega ei andnudki:

„Läki! Sõida täpselt minu järel. Kohapeal räägin.“

Peaasi, et ta mind vargile ei meelita, muretses Tambet, kuid püsis naise kannul.

Eessõitja põikas juba sadakonna meetri järel järsult paremale. See oli kindla pinnasega kunagine tee, mis nüüdseks oli rohtu kasvanud. Õige pea keeras Ingrid vasakule ja nad jõudsid peateele tagasi. Mees mõistis, et selle lookega olid nad auto jaoks riskantselt kitsast lõigust hõlpsasti mööda pääsenud. Veel umbes pool kilomeetrit ning tema pilgule avanes avar metsalagendik. Selle keskel pikk vanaaegne elumaja, sealsamas kobaras veel kolm kõrvalhoonet.

Astunud autost välja, hindas Tambet välu pikkuseks umbes nelisada ja laiuuseks napilt kolmsada meetrit. Ümberringi mühas põline männik.

„Kuidas meeldib?“ küsis Ingrid, kui mees oli ümbrusest esialgse ülevaate saanud.

„Ütleksin, et maaliline. Tundub vana metsatalu olevat.“

„Jah, Laane talu. Täiesti üksik. Mul pole aimu, millise küla alla see kuulub, sest lähimad majad jäävad siit kaugele. Edasi minnes pidid esimesed talud paari kilomeetri kaugusele jääma, aga kes see enam viitsib ilma tungiva vajaduseta sellises laanes ringi hulkuda.“

„Kohalikud jahimehed võibolla,“ oletas Tambet.

„Nemadki saavad oma saagi mujalt kergema vaevaga kätte. Kui autoga kohale ei pääse, jääb sõit katki ja siga laskmata. Aga miks ma sellest räägin? Selleks, et sa mõistaksid, kuivõrd omaette siinne elamine on.“

„Jah, siin elad nagu erak, teistest sedavõrd eemal. Õnneks on kaasajal vähemalt telefon ja telekas olemas.“

„Kohe näha, et ehtne linlane,“ muigas Ingrid napilt. „Ütle, kust see vool siia keset metsa tuleb? Peale selle on mobiililevi siin praktiliselt olematu. Ainult paaris-kolmes punktis on mingi-sugune katkendlik signaal imekombel olemas.“

„Sellisel juhul on siin elamine ju võimatu. Eriti talvel.“

„Viimastel aastatel talvekuudel siin pidevalt ei elatudki. Ainult aeg-ajalt käidi vaatamas ja ahju kütmas.“

„Kust sa seda kõike nii hästi tead, kui oled Laane talus vaid neli kuud elanud? Needki vist suvel?“

„Muidugi suvel,“ naeris Ingrid. „Õnneks tekkis mulle Võsul üks sõbranna. Kui nii võib öelda, sest ta on umbes seitsmekümnene. Anna on mulle siinsest elust ühte koma teist pajatanud ning just tema soovitas mul Laane talust võimalikult kiiresti jalga lasta. Seda ma praegu teha kavatsen, kuid selle krempli peremees sai vist haisu ninna.“

„Kas Anna lobises välja?“

„Tema pole selline. Ilmselt kanti Raulile ette, et ma poes vanatädi Annaga pikemalt vestlesin.“

„Mis siis sellest?!“ imestas Tambet.

Tema uus tuttav löi seepeale sõnatult käega, kuid lisas: „Seda keerulist olukorda pole hetkel aega selgitada. Kõigepealt pean oma asjad kätte saama.“

„Kus see majaomanik praegu ise on?“

„Hea küsimus. Siin täna igatahes mitte. Ilmselt oma järjekordsel ärireisil või otsib mind taga. Loodan, et pääsen uksest sisse. Lähme. Hoia minu kõrvale või selja taha, sest siin on vähemalt kolm kaamerat kavalalt üles seatud.“

„Tohoh.“

„Seesuguses metsakolkas on see hädavajalik,“ kiitis Ingrid salasilmade olemasolu heaks.

„Võibolla tõesti,“ lausus Tambet ja oli edaspidi tükk aega vait, sest tal kästi suu koomal hoida ning toimuval ja ka ümbrusel silm peal hoida.

Meest pani tähele, kui läbimõeldult ja ratsionaalselt tema uus tuttav tegutses. Esmalt leidis hoolikalt peidetud varuvõtme üles, avas välisukse ning kutsus Tambeti käeviipega sisse. Majas tabas teda üllatus: väljastpoolt vana talutaret meenutav elamu oli seest täiesti kaasaegse sisustusega. Isegi elekter oli sees, sest külmik töötas kööginurgas.

„Voolu jaoks on siin generaator ja mingisugused võimsad akud,“ selgitas naine, nähes, kuidas kaaslane imestunult kulme kergitas. „Meeste värk, mina täpsemalt ei tea.“

Kui ka kõrvalruumid olid üle vaadatud, saatis Ingrid turvamehe trepile valvet pidama.

Just siis, kui Ingridil olid kompsud koos ja ta kavatses neid auto juurde tassima hakata, märkas Tambet tagumise kuurilobudiku taga mingit liikumist. Ega ta muidu poleks seda vist tähele pannudki, kuid seal passiv vares kukkus miskipärast tänitama. Tänu kisakõrile ta kuuri taha lipsavat kogu nägigi.

„Oota hetk,“ sosistas ta trepile ilmunud Ingridile. „Keegi jooksis vasakpoolse kuuri taha.“

„Seda ma kartsin,“ kaotas naine hetkeks pea. „Mida teha?“

„Jää siia valvama. Hiilin maja tagant kuuseheki varjus tema selja taha.“

„Ole ettevaatlik!“

„Mida mul karta on? Ega ta bandiit ei ole.“

Tambet tegi küll kiire spurdi, aga kui ta kuurikõksi juurde jõudis, oli nende piiluja just jalgratta selga istumas.

„Mida sa luurad siin?“ käratas Tambet.

Habemik esiotsa ehmus, ent kogus end ruttu. Jõllitas talle otsa ning pigistas läbi hammaste:

„Mina olen kohalik, aga kes sina sihuke oled? Eest ära!“

„Enne teen su isiku kindlaks.“ Ja astus kolm-neli sammu lähemale. See oli viga, sest habemik äigas ilma hoiatamata rusikaga vastu tema põsesarna. Löök ei olnud tugev, ent see-eest täpne ja sedavõrd ootamatu, et rabas Tambeti jalust. Ta tõusis küll kähku püsti, kuid habemik istus juba sadulas. Kiikas üle öla tagasi ja hoiatas: „Kui veel ligi tuled, saad kõvema tutaka!“

„Ma sulle raisale ...“

„Vaat kui teatan peremehele. Ta teeb sinuga uut ja vana.“